

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	ІСТОРІЯ МОВИ. СТАРОСЛОВ'ЯНСЬКА МОВА.
Веб-сайт для курсу	http://do1.luguniv.edu.ua/ http://do.luguniv.edu.ua/
Мета й завдання курсу	<p>Мета – ознайомити студентів зі складними процесами, пов'язаними з походженням російської мови, основними етапами її формування, становлення і функціонування; сформувати здібності до інтерпретації та філологічного аналізу текстів, а також умінню пояснювати факти сучасної російської мови з історико-лінгвістичних позицій.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виділити етапи формування літературної мови та охарактеризувати основні тенденції у межах кожного часового зрізу; • простежити взаємозв'язки між певними періодами становлення літературної мови – традиційне і нове у загальному спрямуванні мовотворчих процесів; • виявити домінантні джерела творення літературної мови кожного періоду; • з'ясувати причини взаємодії російської літературної(писемної) мови з іншими слов'янськими та неслов'янськими мовами та наслідки міжмовних контактів; • прослідкувати за взаємодією літературної мови з живою розмовною мовою, репрезентованою різноманітністю територіальних та соціальних діалектів; • ознайомити студентів з основними писемними пам'ятками російської мови; • визначити місце видатних письменників, учених, церковних, політичних і культурних діячів у літературному мовотворенні.
Тривалість курсу	2 семестр, 6 кредитів, 180 годин
Результати навчання	<p>У здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти після завершення курсу будуть сформовані наступні компетентності:</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 3. Знає мову професії, термінологію свого фаху, джерела поповнення лексики російської літературної мови, англійської мови; основні умови ефективного мовленнєвого спілкування, стилі, жанри; знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку російської, англійської мов, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.</p> <p>ПРН 5. Знає основи цифрових пристроїв, онлайн- сервіси мережі Інтернет; знає правила критичного оцінювання інформації та критерії медіа грамотності; професійні онлайн спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя; мережевий етикет у професійній діяльності; правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.</p> <p>ПРУ 3. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови,</p>

дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі. Володіє методами і прийомами аналізу мовних одиниць, порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності, сприяє опануванню учнями російської, англійської мов для вирішення комунікативних завдань у життєвих ситуаціях

ПРУ 7. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності критично оцінювати достовірність, надійність інформації, вплив інформації на свідомість і розвиток учнів; використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо; уникати небезпек в інформаційному просторі; забезпечувати захист і збереження персональних даних; аналізувати досвід роботи вчителів, моделювати елементи педагогічної діяльності.

ПРУ 8. Володіє методами і прийомами науково-дослідницької, проблемно-пошукової діяльності в мовно-літературній освіті, уміє здійснювати наукове дослідження й публічно презентувати отримані результати з урахуванням вимог академічної доброчесності.

Автономія і відповідальність

ПРА 1. Усвідомлює значущість своєї професії, має сформовані ціннісні орієнтири, здатний аналізувати та вирішувати значущі світоглядні проблеми та приймати рішення, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві.

ПРА 4. Усвідомлює необхідність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту кваліфікацію.

Загальні та фахові компетентності, які формуються у процесі вивчення дисципліни:

ІК. 01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх і філологічних наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

ЗК. 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології для виконання завдань у сфері професійної діяльності, зокрема, для пошуку,

	<p>оброблення інформації з різних джерел (друкованих, цифрових).</p> <p>ЗК 4. Здатність учитися протягом життя й оволодівати сучасними знаннями; розвивати свій інтелектуальний рівень, розширювати загальнокультурний світогляд на різних етапах професійного зростання.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, виконанні професійних завдань, реалізації педагогічних функцій в умовах мінливого освітнього середовища, прийнятті ефективних рішень у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків, мотивувати людей задля досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК 9. Здатність до критичного, раціонального мислення, толерантності до різних ідей, нових точок зору і фактів дійсності, самооцінки, формулювання відповідної аргументації для розв'язання проблем, усвідомлення необхідності самоосвіти, фізичного вдосконалення, дотримання здорового способу життя з метою реалізації особистісного потенціалу й користі суспільству.</p> <p style="text-align: center;">Фахові компетентності:</p> <p>ФК 2. Здатність до розуміння психолого-педагогічних особливостей, умов та чинників ефективної педагогічної діяльності, орієнтації в сучасних мовознавчих та літературознавчих, методичних концепціях, напрямках, підходах, їх аналізу, а також впровадження ефективних інформаційних технологій навчання.</p> <p>ФК 3. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.</p> <p>ФК 7. Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, якісно реалізовувати види мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо) завдяки достатньому обсягові знань із фонетики, лексики, граматики, орфографії, пунктуації, стилістики й культури мовлення української, російської та іноземної мов. Володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів й підготовки творчих робіт; дотримуватися сучасних мовних норм з російської, англійської мов, використовувати різні форми й види комунікації в професійній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.</p>
Теми	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Вступ. Предмет, завдання, джерела вивчення історії мови. ✓ Історична фонетика. Система голосних і приголосних звуків. Історичні фонетичні процеси в історії мови. ✓ Історична морфологія. Частина мови у давньоруській мові. ✓ Періодизація історії російської літературної мови. Період Київської і Московської Русі. ✓ Період XVII– поч. XIX ст. в історії мови. Мова О.С.Пушкіна. ✓ Російська літературна мова в кінці XIX – на початку XX століть ✓ Особливості розвитку російської літературної мови в XX столітті
Орієнтація (на	Курс розраховано на студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

кого розрахований курс)	Освітня програма 014 Середня освіта (Мова і література (російська, англійська).
Резюме викладача	Кіріченко Ольга Миколаївна – старший викладач кафедри світової літератури та російського мовознавства Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Сфера професійних інтересів: 1. Інтенсифікації процесу навчання іноземних студентів мови спеціальності 2. Оволодіння методами формування комунікативної компетенції у іншомовних студентів 3. Синтаксис сучасної російської мови
Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	e-mail: olgashevchenko84@gmail.com
Попередня підготовка	Для вивчення дисципліни необхідні знання, уміння та компетенції з сучасної російської мови, сформовані на рівні середньої школи, засвоєння навчальних курсів «Практичний курс російської мови та культури мовлення», «Вступ до мовознавства», початкові складові курсу сучасної російської мови.
Як навчатися?	Вивчення курсу складає певну систему: - опанування теоретичного матеріалу; - виступ з повідомленням на практичному занятті; - виголошення доповіді на практичному занятті; - участь у дискусії на практичному занятті; - самостійне конспектування першоджерел та їх аналіз; - написання реферату.
Навчальні матеріали	Базові 1. Буслев Ф. И. Историческая хрестоматия. М., 1861. 2-е изд. М., 2004. 2. Введение в историю русского языка: Н. Н. Дурново -- Москва, Либроком, 2010 г.- 300 с. 3. Древнерусский язык: Т. Г. Винокур -- Москва, ЛКИ, 2008 г.- 120 с. 4. Земская Е.А. Русская разговорная речь. / Под ред. М.В. Китайгородской, Е.Н. Ширяева. - М.: Наука, 1981. - 276 стр. 5. Изучение и преподавание русского языка в Финляндии: -- Москва, Златоуст, 2010 г.- 496 с. 6. История русского литературного языка: Г. О. Винокур -- Санкт-Петербург, Либроком, 2010 г.- 192 с. 7. Лексикология современного русского языка: Н. М. Шанский -- Санкт-Петербург, Либроком, 2009 г.- 312 с. 8. Лекции по истории русского языка: А. И. Соболевский -- Санкт-Петербург, ЛКИ, 2007 г.- 328 с. 9. Огієнко І. І. Історія української літературної мови (Митрополит Іларіон). 2–ге вид., випр. К. : Наша культура і наука, 2004. 436 с 10. Русанівський В. М. Історія української літературної мови., 2002 . – С. 224 – 299 11. Синтаксис русского языка: А. А. Шахматов -- Москва, ЛКИ, 2011 г.- 624 с

	<p>Допоміжні</p> <p>1.Захарова Л.А., Старикова Г.Н. История русского языка: Учеб. пособие для практических занятий по курсу «Историческая грамматика русского языка» / Л. А. Захарова, Г.Н. Старикова. – Томск: Изд-во Том. ун-та, 2010.</p> <p>2.Історія українського правопису XVI – XX століття: Хрестоматія/ Упор. В.В.Німчук, Н.В. Пуряєва. – К.,2004.</p> <p>3.Півторак Гр. Мовна ситуація в Київській Русі та її вплив на давньоруську периферію // Мовознавство. – 1997. – № 4-5. – С.3-10.</p> <p>4. Півторак Гр. Походження українців, росіян, білорусів та їхніх мов . Міфи і правда про трьох братів слов'янських зі «спільної колиски». – К.,2001. – С.54-97.</p>
Необхідне устаткування	Комп'ютер, мережа Інтернет.
Оцінювання (онлайн / очно)	Очно, онлайн
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	<p>Семестрову рейтингову оцінку розраховують, виходячи з критеріїв:</p> <ul style="list-style-type: none"> - письмові модульні контрольні роботи – 40%; - результати роботи на практичних заняттях – 40%; - самостійна робота – 20%. <p>Підсумковим балом є арифметична сума балів, отриманих здобувачем вищої освіти за всі види робіт з освітнього компонента. Максимальна кількість балів становить 100 балів.</p> <p>Виставлення семестрової оцінки за освітнім компонентом регламентується п. 3.8 Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/poloj_organiz_osc_protovnov2020.pdf).</p> <p>У разі, якщо здобувач вищої освіти вважає оцінку за екзамен або залік необ'єктивною, він може подати звернення про оскарження результатів оцінювання відповідно до процедури (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_10_protovzabezpyakist_oscivita_2020.pdf). Перескладання освітнього компонента відбувається за процедурою: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_2_protovzabezpyakist_oscivita.pdf. Проведення факультативних занять для повторного оцінювання освітнього компонента відбувається за процедурою: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_3_protovzabezpyakist_oscivita_2020.pdf.</p>
Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності	Буде забезпечено виконання принципів професіоналізму та компетентності, партнерства, взаємної поваги, прозорості оцінювання знань.